

ค้นหาจาก ชื่อบทความ, บทคัดย่อ, คำสำคัญ

Advanced Search

เกี่ยวกับ TCI ▾

ฐานข้อมูล TCI ▾

คำ T-JIF

เกณฑ์คุณภาพวารสาร ▾

TH EN (eng/)

ThaiJO ▾

Fast-track Indexing System

FAQ

Advanced Search

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 และวารสารใหม่ที่ต้องการเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI พ.ศ. 2562

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 3 (รับรองผลถึง 31 ธันวาคม 2562)
(download/announcement_58.pdf)

Show **10** ▾ entries

Search: เพชรบูรณ์

No.	Journal Name English	Journal Name Local	ISSN	E-ISSN	TCI Tier	Date for next submission
* 585	Phetchabun Rajabhat Journal	ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร	0859-8185	-	2	ไม่ก่อนวันที่ 1 ม.ค. 2564 *

Showing 1 to 1 of 1 entries (filtered from 855 total entries)

Previous

1

Next

0
Share:

Thai-Journal Citation Index Centre (<https://tci-thailand.org/>) ↑

(http://social-plugins.lin.eunet/shares?url=https://tci-thailand.org/)

ราชภัฏเพชรบูรณ์

Phetchabun Rajabhat Journal

ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2562

ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร
PhetchabunRajabhat Journal
ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2562

นโยบาย	1. สนับสนุนผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัย 2. เผยแพร่ผลงานวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป 3. สร้างความรู้และองค์ความรู้ที่ถูกต้อง พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล
ขอบเขตงาน	เนื้อหาเป็นวารสารวิชาการที่เผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการทางด้านมนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ โดยสาขาวิชาที่รับตีพิมพ์ ได้แก่ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา บริหารธุรกิจและการจัดการโดยนำเสนอในรูปแบบ 1. บทความวิชาการ 2. บทความหรือผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว 3. ผู้นำเสนอบทความเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย 2. เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ 3. เป็นเวทีนำเสนอผลงานวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
เจ้าของ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ที่ปรึกษา	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผู้ประเมินอิสระหรือพิชญพิจารณา (Peer review)

ศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ ประมวล
รองศาสตราจารย์ ดร. ฉัตรนภา พรหมมา
รองศาสตราจารย์ ดร. ชไมพร กาญจนกิจสกุล
รองศาสตราจารย์ ดร. ธาณี เกสทอง
รองศาสตราจารย์ ดร. พาสกร ดอกจันทร์
รองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภ รัฐฉัตรานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช เรืองศรีตระกูล
รองศาสตราจารย์ ดร. วีระศักดิ์ ชอมขุนทด
รองศาสตราจารย์ ดร. ศจีมาจ ณ วิเชียร
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริปัฐ บัญครอง
รองศาสตราจารย์ ดร. สันญา เคนาภูมิ
รองศาสตราจารย์ ดร. อรุณี อินทรไพโรจน์
รองศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ศรีจำเริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา ณ หนองคาย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันต์ อินทวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวดี ปิ่นวัฒนะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรัตน์ สุวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ต่อศักดิ์ ขอแก้ว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธวัชชา เดชสุภา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิวัตร พัฒนะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญแสน เตียนกุลธรรม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวรรณ ศุภวิฑิตพัฒนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สรรสวัสดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. रेขา อรัญวงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัชรพล พุทธิรักษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศจี สุวรรณศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชาย ตั้งวรรณวิทย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมสงวน ปัสสาโก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายธาร ทองพร้อม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาพร สุทิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาพร อภิรัตนานุสรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาวรรณ วงศ์คำจันทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรัช บัญเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพงษ์ จรัสโรจนกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนิรุจน์ มะโนธรรม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาญณวุฒิ ไชยรักษา
อาจารย์ ดร. เฉลียว เพชรทอง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

อาจารย์ ดร. ณัฏฐ์ มากกุล
 อาจารย์ ดร. ธนวัฒน์ จอมประเสริฐ
 อาจารย์ ดร. นงลักษณ์ สายเทพ
 อาจารย์ ดร. นิทรา เนื่องจำนงค์
 อาจารย์ ดร. บังอร ฉัตรรุ่งเรือง
 อาจารย์ ดร. บุญเลิศ วงษ์โพธิ์
 อาจารย์ ดร. พรดรีล จุลกัลป์
 อาจารย์ ดร. อภิชาติ สังข์ทอง
 อาจารย์ ดร. อรรณพ ทัศนอุดม
 รองศาสตราจารย์ ดร. ธาณี สุขเกษม
 รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์
 รองศาสตราจารย์ ดร. พวงผกา แก้วกรม
 รองศาสตราจารย์ ดร. สรวงพร กุศลส่ง
 รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยณรงค์ ชันผณี
 รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยรัตน์ มูลศรี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษติญา มูลศรี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจน์ คุ่มทรัพย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กานต์ อัมพานนท์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงไกร ทองจิตติ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แชขวัญ สุนทรสารทูล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษยากร ตระพุดิกุลชัย
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยูร ลิ้มสุข
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พณณา ตั้งวรรณวิทย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มหาราช
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินัย เชื้อมวราศาสตร์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิธร แท่นทอง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมใจ กงเดิม
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำราญ ท้าวเงิน
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุวัติ คุณแก้ว
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมลนัฐ ฉัตรตระกูล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตรีนุช เอลลิส
 อาจารย์ จ.ส.อ. ดร. จุฬา เจริญวงศ์
 อาจารย์ สิบโท ดร. พิศุทธิ์ บัวเปรม
 อาจารย์ ดร. กมลฉัตร กล่อมอิม
 อาจารย์ ดร. กมลวิช ลอยมา
 อาจารย์ ดร. กฤษฎากรณ์ ยุงทอง
 อาจารย์ ดร. กัญญารัตน์ เดือนหาย
 อาจารย์ ดร. เกรียงไกร ทิมศร
 อาจารย์ ดร. แก้วตา ผิวพรรณ

Ami In

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรมนูญชาติ วันแต่ง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์ ดร. นุชจรี สิงห์พันธ์

อาจารย์ ดร. สุวัฒน์ อินทรประไพ

อาจารย์ ดร. กัญญารัตน์ เดือนหงาย

ผู้ประสานงาน

นางสาวชุติมา พุดอ่อน

ฝ่ายวารสารออนไลน์

นายบรรจง สุรินทร์

ฝ่ายดำเนินงาน

นางสาวชุติมา พุดอ่อน

นางสาวศิรินทิพย์ ผลประเสริฐ

นางสาวปิยนันท์ โอคำ

นายเกื้อกูล พิมพ์ดี

นายบรรจง สุรินทร์

นางรัตดา สำราญพันธุ์

นางสาวมณีนุช เกตุแฟง

นางกฤษฎิ์ภักดิ์ ทองสี

นางสาวรมิตา สายทอง

นางสาวภัสราภรณ์ เกตุแก้ว

สำนักงาน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
โทรศัพท์ 056-717141 โทรสาร 056-717141 E-mail : research_p cru@hotmail.com

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน
ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

ข้อกำหนดเฉพาะของวารสาร

1. บทความที่ตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระหรือ
พิชญพิจารณ์ (Peer Review)
2. ข้อคิดเห็นใด ๆ ของผู้เขียนบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร
คณะผู้จัดทำวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย
3. กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอก
แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

Ar hi

ISSN

0859 – 8185

วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิชญ์โลกเปเปอร์แอนด์ซัพพลาย

1/20 ถ.บรมไตรโลกนารถ ต.ในเมือง อ.เมืองพิชญ์โลก จ.พิชญ์โลก 65000

โทรศัพท์ 055-225037, 086-4284710

แฟกซ์ 055-225037

จำนวน 200 เล่ม

สารบัญ

หน้า

บทความวิชาการ

- กรีนมาร์เก็ตเพชรบูรณ์ โอกาสและกลยุทธ์ ในยุคประเทศไทย 4.0 1
Green Market Phetchabun Opportunities and Strategy in Thailand 4.0
ปุนทริกา สุคนธสิงห์
Puntarika Sukonthasing

บทความวิจัย

- ผลกระทบของโครงการธรรมชาติปลอดภัยต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ตำบลช้างเคื่อง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ 17
Impact of Project Nature Safety for Economic Social and Environmental Chang
Khoeng Subdistrict, Mae Chaem Distric Chiang Mai Province
สมเกียรติ ชัยพิบูลย์ และ นารินจง วงศ์อุต
Somkiat Chaipiboon and Narinjong Wongaud
- ผลของโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการมองโลกในแง่ดีของนักศึกษาพยาบาล 25
The Effect of Group Activities Program to Develop Optimism of Nursing Students
ณฤมล จันทรสุข ขวณนท์ จันทรสุข และ เพ็ญศรี รอดพรม
Naruemon Jansook, Chawanon Jansook and Phensri Rodpom
- การพัฒนาศักยภาพการตลาดสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดนนทบุรี 33
The Marketing Efficiency Development of Local Souvenirs One Tambon One
Product of Nonthaburi Province
สุบัน บัวขาว
Suban Buakhao
- 2 มาตรฐาน เพื่อการพัฒนาศักยภาพด้านโลจิสติกส์ของประเทศไทย 41
2 Standards for Personal Development in Logistics of Thailand
ธนวิทย์ ฟองสมุทร และ พัชรมณต์ อ่อนเขต
Tanawit Fongsamut and Phatcharamon Onched
- ความเครียดและการเผชิญความเครียดของเกษตรกรชาวนาตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 49
Stress and Coping with Stress Level of Rice Farmers in Ban Du Sub-District Muang
District, Chiang Rai Province
กาญจนา ปินตากำ พินัญญิณี จิตคำ และ ธนพนธ์ คำเที่ยง
Kanjanar Pintakham, Phinuttinee Jitkham and
Thanaphon Khamthiang

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น The Development Curriculum Science Camp Activity Using by STEM Education to Enhance Scientific Problem Solving Ability for Junior High School อาทิตยา ขาวพราาย Arthitaya Khaopraay	55
การพัฒนารูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง สำหรับนักศึกษาครูสาขาการศึกษาปฐมวัย Development Process Management Integrated Learning Concept Contemplative Education Learning by Using Research as A Base and System Trainer for Students, Teachers, Early Childhood Education Branch สรวงพร กุศลสง Srongporn Kusulsong	63
การศึกษาลักษณะการใช้รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง A Study of The Pattern of The Learning Process by Integrating The Concept of Contemplative Education Research Based Learning and Coaching & Mentoring System วิธวรรณ สีชื่น Withawat Seechuen	79
* ภาวะความยากจนและคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกร ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ <u>Poverty and Quality of Life of Agricultural Households in Phetchabun Province</u> <u>สุพิชชา โชติกำจร และ ธำกร อนุสรณ์พานิชกุล</u> <u>Supitcha Chotikhamjorn and Thakurn Anusonpanichakul</u>	87 *
หลักเกณฑ์และรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในวารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร	95

Spz hi

**ภาวะความยากจนและคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกร
ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์**
**Poverty and Quality of Life of Agricultural Households
in Phetchabun Province**

สุพิชชา โชติกำจร^{1*} และ ธาตุร อนุสรณ์พานิชกุล²

Supitcha Chotikhamjorn^{1*} and Thakurn Anusonpanichakul²

¹อาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

*E-mail : supitchachot@gmail.com โทร. 056-717100 ต่อ 1904

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์สัดส่วนของครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจนและภาวะความรุนแรง ความยากจนของครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดเพชรบูรณ์โดยใช้ Head-count Ratio และ FGT-index 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรโดยใช้ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (HDI) ของ UNDP และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนเกษตรกรโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสต์ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 400 ครัวเรือน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดเพชรบูรณ์มีสัดส่วนครัวเรือนที่ยากจนอยู่ที่ร้อยละ 11.50 และมีความรุนแรงของความยากจนเท่ากับร้อยละ 4.13 ระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า หากหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาดำรงต่ำกว่าภาคบังคับ ทำการปลูกข้าวหรือข้าวโพด เลี้ยงสัตว์เป็นหลัก มีผู้พึ่งพิงในครัวเรือนเป็นจำนวนมาก และมีรายได้จากการภาคเกษตรลดลง จะมีผลทำให้ ครัวเรือนเกษตรกรมีโอกาสที่จะยากจนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมให้มีการขยายโอกาสทางด้านศึกษาให้แก่ สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร และให้ความรู้ในเรื่องของการเกษตรแบบผสมผสาน ตลอดจนการเสริมสร้าง กิจกรรมการผลิตนอกภาคเกษตรเพื่อสร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น

คำสำคัญ : ความยากจน คุณภาพชีวิต ครัวเรือนเกษตรกร

Abstract

The purposes of this research are 1) to analyze the poverty ratio and levels of poverty by using Head-count Ratio and FGT-index. 2) to study the quality of life of agricultural household by using an Human Development Index (HDI) of UNDP. 3) to study the factors affecting poverty of agricultural household by using logistic regression. Data were collected using a questionnaire from 400 agricultural household.

The results showed that 11.50 percent of agricultural household has level income lower than the poverty line and has levels of poverty were 4.13 percent. The quality of life of most households is in the middle. In addition, factors affecting poverty of agricultural household is affected by head of the household are lower than compulsory education, planting rice or maize, a high number of dependents among the household members and decreasing Income from agriculture. Therefore, the government should encourage the expansion of education opportunity

and encourage non-farm activities together with farm activities to reduce the poverty in agricultural household.

Keywords : Poverty, Quality of Life, Agricultural Households

บทนำ

การเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจพื้นฐานที่สำคัญของประเทศไทยมาโดยตลอด นอกจากจะสร้างรายได้ให้แก่ประเทศแล้ว คนส่วนใหญ่ของประเทศยังมีอาชีพทำการเกษตร อีกทั้งยังเป็นแหล่งรองรับแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศอีกด้วย นอกจากนี้ ภาคการเกษตรยังมีบทบาทต่อเศรษฐกิจส่วนรวมอยู่หลายประการ เช่น เป็นแหล่งอาหาร และใช้เป็นวัตถุดิบพื้นฐานให้แก่อุตสาหกรรมหลายประเภท อย่างไรก็ตามบทบาทของภาคการเกษตรต่อการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ในปี พ.ศ. 2539 ภาคการเกษตรของประเทศไทยมีผลผลิตในราคาคงที่คิดเป็นมูลค่า 420,493 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.06 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือจีดีพี และเป็นแหล่งงานให้แก่แรงงานจำนวน 14.03 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 45.28 ของจำนวนแรงงานทั้งประเทศ เทียบกับปี พ.ศ.2559 ที่มีผลผลิตทางการเกษตรในราคาคงที่คิดเป็นมูลค่า 1,199,426 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.34 ของจีดีพี และเป็นแหล่งจ้างงานประมาณ 11.75 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 31.16 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดของประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559) แสดงให้เห็นว่าในช่วงระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา ความสำคัญของภาคการเกษตรต่อจีดีพี และการจ้างงานได้ลดน้อยถอยลงตามลำดับ สาเหตุหลักเกิดจากการที่ราคาและผลผลิตทางการเกษตรมักจะไม่มีความแน่นอน ส่งผลทำให้รายได้ของเกษตรกรมีความไม่แน่นอนตามไปด้วย และต้องเผชิญกับปัญหารายได้ต่ำ และนำไปสู่ปัญหาความยากจน

จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นพื้นที่หนึ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและทำการเกษตร ประชาชนประมาณ 40,600 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.39 ของประชากรทั้งจังหวัดเป็นคนยากจน โดยมีรายได้ที่ต่ำกว่าระดับความยากจนของจังหวัดเท่ากับ 2,293 บาทต่อคนต่อเดือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559) ซึ่งปัญหาความยากจนส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นกับเกษตรกร สาเหตุหลักก็คือการขาดแคลนเงินทุนที่ใช้ในการปรับปรุงการผลิต ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ รายได้อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงไปด้วย ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษาภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร และวิเคราะห์ถึงระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ถึงสัดส่วนของครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจนและภาวะความรุนแรงของความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร

คำนิยามศัพท์

1. ความยากจน หมายถึง ความยากจนในเชิงเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากระดับรายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลว่ามีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำ หรือมีรายได้ต่ำกว่ามาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นต่ำที่ยอมรับได้ในแต่ละสังคม (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2546) โดยความยากจนจะวัดจากคนที่มียาได้ที่ต่ำกว่าเส้นความยากจนของจังหวัดเพชรบูรณ์ เท่ากับ 2,293 บาทต่อคนต่อเดือน
2. คุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกร หมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล โดยวัดจากองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาหาร ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย

ขอบเขตการวิจัย

ทำการศึกษาครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 1 ปี

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากงานศึกษาภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกรที่ผ่านมาพบงานของ สุรเดช ตระกูลคูศรี (2541) ได้ทำการศึกษาถึงภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร พบว่า กลุ่มครัวเรือนที่ทำนาเป็นหลัก จะเป็นกลุ่มที่ตกอยู่ในภาวะความยากจนมากกว่าครัวเรือนกลุ่มอื่นๆ และครัวเรือนที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรเพียงอย่างเดียว จะตกอยู่ในภาวะความยากจนมากกว่าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพในภาคการเกษตรและนอกการเกษตร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพัตรา แดงเอี่ยม (2544) ที่ได้ทำการศึกษาถึงภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร พบว่า ครัวเรือนที่ทำการปลูกข้าว และปศุสัตว์เป็นหลักจะตกอยู่ในภาวะความยากจนมากที่สุด และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และจากงานศึกษาของ สนิรัช แก้วมี (2549) ได้ทำการศึกษาภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร พบว่า ครัวเรือนที่ปลูกพืชไร่เป็นหลัก จะตกอยู่ในภาวะที่ยากจน และมีความรุนแรงของความยากจนมากที่สุด ในส่วนของงานศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อภาวะความยากจน พบงานของ เฉลิมศาสตร์ วิเชียรเพริศ (2550) ที่ได้ศึกษาภาวะความยากจนและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสที่ครัวเรือนเกษตรกรจะประสบปัญหาความยากจน พบว่า หากหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ทำการเกษตรอยู่นอกเขตชลประทาน อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนผู้พึ่งพิงในครัวเรือนที่สูง และไม่เคยเข้ารับการอบรมวิชาการทางการเกษตร จะทำให้ครัวเรือนมีโอกาสที่ตกอยู่ในภาวะที่ยากจน สอดคล้องกับผลงานศึกษาของ วราวุธ พลาศ (2556) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนในชนบทของจังหวัดมหาสารคาม พบว่า หากหัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาต่ำ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมาก มีระดับรายได้ต่ำ มีขนาดพื้นที่ที่ใช้ในภาคเกษตรน้อย และมีหนี้สินเป็นจำนวนมาก จะทำให้ครัวเรือนมีโอกาสที่จะยากจนเพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของงานศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรที่ผ่านมา พบงานของ ทิพวรรณ ดวงปัญญา (2549) ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง พบว่า คุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรโดยรวมทั้ง 13 แห่ง อยู่ในระดับปานกลาง โดยคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุชาวไทยภูเขาส่วนใหญ่เกิดจากความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองทางกายและจิตใจที่ดีไปพร้อมกันด้วย ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อสุขภาพทางกายก็คือ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขของประชาชน และการคมนาคม และงานศึกษาของ อารีย์ เชื้อเมืองพาน (2555) ที่ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่มีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ด้านอาหาร ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย อยู่ระดับปานกลาง กล่าวคือ มีระดับรายได้เงินออมในจำนวนใกล้เคียงกับหนี้สิน มีปริมาณอาหารพอเพียงในการบริโภคภายในครัวเรือน ได้รับการศึกษาในภาคบังคับ และมีพื้นที่ใช้สอยในตัวบ้านพอประมาณ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 119,490 ครัวเรือน ซึ่งการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม จะใช้การคำนวณจากสูตรของยามานะ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n คือ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง N คือ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด และ e คือ ค่าความคลาดเคลื่อน ทำให้ได้จำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างเท่ากับ 400 ตัวอย่าง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยขั้นแรกจะเลือกครัวเรือนเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายที่กระจายอยู่ใน 6 อำเภอ ตามสัดส่วนของประชากร ได้แก่ อ.เมือง อ.หล่มเก่า อ.น้ำหนาว

APZ Lu

อ.เขาค้อ อ.วังโป่ง และ อ.หนองไผ่ และขั้นที่สองจะทำการสุ่มตัวอย่างครัวเรือนเกษตรกรโดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยแยกเป็น ครัวเรือนที่ปลูกข้าวหรือข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปลูกผักหรือผลไม้ และเลี้ยงสัตว์เพียงอย่างเดียว โดยมีวิธีการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1) การวัดความยากจน จะใช้ Head-count Ratio (H-ratio) เพื่อหาสัดส่วนครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจน และใช้ Foster-Greer-Thorbecke (FGT index) เพื่อวัดความรุนแรงของความยากจน แสดงได้ดังนี้

1.1) Head-count Ratio

$$H - ratio = \frac{q}{n}$$

โดยที่ q = จำนวนตัวอย่างที่มีรายได้ของครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ย/คน/ปี
ที่ต่ำกว่าเส้นความยากจน

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

1.2) Foster-Greer-Thorbecke

$$FGT - index = \frac{1}{nz^2} \sum_{i=1}^q g_i^2$$

โดยที่ Z = ระดับของเส้นแห่งความยากจน

n = จำนวนครัวเรือนทั้งหมด

q = จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นแห่งความยากจน

g = ผลต่างของรายได้ของครัวเรือนยากจนที่ i กับเส้นความยากจน

2) การวัดระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกร โดยกำหนดองค์ประกอบ และตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ 1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
ด้านเศรษฐกิจ	1) รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (บาท/คน/ปี) 2) เงินออมเฉลี่ยของครัวเรือน (บาท/คน/ปี) 3) หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน (บาท/คน/ปี)
ด้านอาหาร	มีปริมาณอาหารที่เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน (วัดจากปริมาณอาหารที่คิดจากมูลค่าอาหารที่ได้มาจากผลผลิตของครัวเรือนและการซื้อโดยเฉลี่ย) (บาท/ปี)
ด้านการศึกษา	จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ยของครัวเรือน (ปี)
ด้านที่อยู่อาศัย	พื้นที่ใช้สอยของตัวบ้านเหมาะสมและเพียงพอต่อสมาชิกในครัวเรือน (ตารางเมตร)

ที่มา : จากการศึกษา

จากนั้นคำนวณค่าดัชนีคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรโดยวิธีการคำนวณประยุกต์มาจากวิธีการคำนวณค่าดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) ของ UNDP ซึ่งมีวิธีการดังนี้

(1) กำหนดการให้คะแนนของรายละเอียดแต่ละตัวชี้วัดโดยกำหนดให้มีคะแนนตัวชี้วัดย่อยโดยมีค่าต่างกันเพิ่มขึ้นทีละ 1 คะแนน ให้เท่ากัน

(2) คำนวณหาค่าดัชนีของตัวชี้วัดแต่ละตัวโดยนำผลต่างระหว่างค่าคะแนนที่ได้จากตัวชี้วัด แต่ละตัวกับค่าคะแนนต่ำสุดในตัวชี้วัดนั้นๆ หาค่าด้วยผลต่างระหว่างค่าคะแนนสูงสุดกับค่าคะแนนต่ำสุดในตัวชี้วัดนั้น

$$I_n = \frac{S_n - S^{\min}}{S^{\max} - S^{\min}}$$

Spz hi

โดยที่ I_n คือ ค่าดัชนีของตัวชี้วัดที่ n , S_n คือ ค่าคะแนนของตัวชี้วัดที่ n , $S^{\min}$ คือ ค่าคะแนนต่ำสุดของตัวชี้วัดที่ n , $S^{\max}$ คือ ค่าคะแนนสูงสุดของตัวชี้วัดที่ n

(3) คำนวณหาค่าดัชนีภาพรวมของแต่ละองค์ประกอบเนื่องจากดัชนีแต่ละตัวมีหลักคิดและฐานข้อมูลที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความแปรปรวนของข้อมูล จึงได้ประยุกต์ใช้วิธีการคำนวณหาค่าดัชนีความยากจนของมนุษย์ (Human Poverty Index : HPI) ของ UNDP ซึ่งเป็นวิธีการที่นำค่าดัชนีของตัวชี้วัดแต่ละตัวมาถ่วงน้ำหนักกัน เพื่อลดความแปรปรวนของข้อมูลให้น้อยลง จากนั้นนำค่าที่ได้ในแต่ละองค์ประกอบมาบวกกัน แล้วถอดรากที่สาม

$$C_m = \left[\frac{\sum_{n=1}^N I_n^3}{n} \right]^{\frac{1}{3}}$$

โดยที่ C_m คือ ค่าดัชนีภาพรวมขององค์ประกอบที่ m , I_n ค่าดัชนีของตัวชี้วัดที่ n และ n คือ จำนวนดัชนีของตัวชี้วัดในองค์ประกอบที่ m

(4) คำนวณหาค่าดัชนีคุณภาพชีวิตองค์รวมโดยใช้วิธีการเดียวกับการหาค่าดัชนีภาพรวมในแต่ละองค์ประกอบ

$$QLI = \left[\frac{\sum_{m=1}^M C_m^3}{m} \right]^{\frac{1}{3}}$$

โดยที่ QLI คือ ค่าดัชนีคุณภาพชีวิตองค์รวม, C_m คือ ค่าดัชนีภาพรวมในองค์ประกอบที่ m และ m คือ จำนวนดัชนีภาพรวมขององค์ประกอบทั้งหมด

(5) การแบ่งเกณฑ์คุณภาพชีวิตเมื่อได้ค่าดัชนีภาพรวมของแต่ละองค์ประกอบและค่าดัชนีคุณภาพชีวิตองค์รวม จากนั้นนำมาจัดระดับคุณภาพชีวิต โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

$\bar{X} - S.D. < \text{ค่าดัชนี}$ แสดงถึง คุณภาพชีวิตระดับต่ำ
 $\bar{X} - S.D. < \text{ค่าดัชนี} < \bar{X} + S.D.$ แสดงถึง คุณภาพชีวิตระดับปานกลาง
 $\text{ค่าดัชนี} > \bar{X} + S.D.$ แสดงถึง คุณภาพชีวิตระดับสูง
 โดยที่ $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย และ $S.D.$ คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนเกษตร จะใช้วิธีการวิเคราะห์แบบโลจิสต์ (Logistic Analysis) โดยใช้วิธีการ MLE (Maximum Likelihood Estimation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 89.50) และมีอายุอยู่ในช่วง 45-54 ปี (ร้อยละ 38.00) ส่วนมากมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 43.50) สะท้อนให้ว่าคนทำอาชีพเกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาที่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ ครัวเรือนเกษตรส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน (ร้อยละ 57.75) และเกือบครึ่งหนึ่งมีจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน 2 คน (ร้อยละ 48.25) หัวหน้าครัวเรือนส่วนมากมีประสบการณ์อยู่ในภาคการเกษตรอยู่ที่ 21-30 ปี (ร้อยละ 31.20) และมีขนาดที่ดินในภาคการเกษตรที่ครัวเรือนถือครองอยู่ จำนวน 11-30 ไร่ (ร้อยละ 38.25) โดยส่วนมากจะทำนา (ร้อยละ 38.25) รองลงมาคือ ทำไร่ (ร้อยละ 34.50) ทำสวน (ร้อยละ 19.50) และทำประมงหรือเลี้ยงสัตว์ (ร้อยละ 7.75)

2. จากการวิเคราะห์สัดส่วนของครัวเรือนเกษตรที่ยากจน และความรุนแรงของความยากจน โดยได้ใช้เส้นความยากจนของจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2557 ที่มีค่าเท่ากับ 2,293 บาทต่อคนต่อเดือน พบว่า

Signature

ครัวเรือนเกษตร มีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 85,473 บาทต่อคนต่อปี และเมื่อพิจารณารายได้ของครัวเรือนเกษตรในแต่ละระดับของรายได้ พบว่า มีจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ที่ต่ำกว่าเส้นความยากจนอยู่ร้อยละ 11.50 และเมื่อพิจารณารายได้ของครัวเรือนเกษตรที่ยากจน พบว่า ครัวเรือนที่ยากจนมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 19,517 บาทต่อคนต่อปี ในขณะที่ครัวเรือนที่ไม่ยากจนมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 112,351 บาทต่อคนต่อปี แสดงให้เห็นว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่ไม่ยากจนมีจำนวนมากกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่ยากจนเกือบ 6 เท่า โดยที่ครัวเรือนเกษตรในจังหวัดเพชรบูรณ์มีสัดส่วนครัวเรือนที่ยากจนอยู่ร้อยละ 11.50 และมีค่าความรุนแรงเท่ากับ 0.0413

3. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยได้พิจารณาตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ ด้านอาหาร ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย พบว่าครัวเรือนเกษตรส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 73.50) รองลงมาคือคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 17.25) และมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 9.25) ตามลำดับ กล่าวคือ ครัวเรือนเกษตรส่วนใหญ่มีรายได้และเงินออมในจำนวนที่ใกล้เคียงกับหนี้สิน มีปริมาณอาหารที่เพียงพอต่อการบริโภคภายในครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือนได้รับการศึกษาในภาคบังคับ และบ้านมีพื้นที่ใช้สอยพอประมาณ พอเหมาะกับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

4. ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนเกษตรในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า หากครัวเรือนเกษตรมีรายได้จากการทำการเกษตรลดลง มีผู้พึ่งพิงในครัวเรือนเป็นจำนวนมาก หัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาต่ำกว่าภาคบังคับ และทำการปลูกข้าวหรือข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จะมีผลทำให้ครัวเรือนเกษตรมีโอกาสที่จะยากจนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนเกษตร

ตัวแปร	ความหมาย	ค่าผลกระทบส่วนเพิ่ม (Marginal effect)	ค่าสถิติ t
-	ค่าคงที่	0.0728	1.2584
Y	รายได้จากการเกษตรของครัวเรือน (บาท/คน/ปี)	-0.0023	-2.6524**
MEM	จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (คน)	0.0415	2.0172*
SIZE	ขนาดที่ดินในภาคการเกษตรของครัวเรือน(ไร่)	-0.0638	-1.7451
EDU	ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน (ถ้า EDU = 1 คือ มีการศึกษาต่ำกว่าภาคบังคับ)	0.1102	2.1368*
PLACE	พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือน (ถ้า PLACE = 1 คือ ครัวเรือนอยู่นอกเขตชลประทาน)	0.0978	1.0932
AGE ₁	กิจกรรมการเกษตรของครัวเรือน (ถ้า AGE ₁ = 1 คือ เมื่อครัวเรือนปลูกข้าวหรือข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)	0.1056	2.0364*
AGE ₂	กิจกรรมการเกษตร (ถ้า AGE ₂ = 1 คือ เมื่อครัวเรือนปลูกผักหรือผลไม้)	0.1874	1.3451
DEBT	หนี้สินของครัวเรือน (บาท)	-0.2182	-1.1096
ASSET	สินทรัพย์ของครัวเรือน (บาท)	-0.1793	-1.2531
McFadden R-Squared = 0.3281		Correct prediction =	0.4526

ที่มา : จากการศึกษาและการคำนวณ

หมายเหตุ : เครื่องหมาย * และ ** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

สรุปและวิจารณ์ผล

ครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจนมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 19,517 บาทต่อคนต่อปี ในขณะที่ครัวเรือนที่ไม่ยากจนมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 112,351 บาทต่อคนต่อปี แสดงให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างรายได้ของเกษตรกรที่ยากจนและไม่ยากจนในเพชรบูรณ์ที่มีรายได้ต่างกันเกือบ 6 เท่า อีกทั้ง เกษตรกรที่อยู่ในกลุ่มครัวเรือนที่ยากจนส่วนใหญ่ จะมีการศึกษาที่ต่ำกว่าภาคบังคับ หรือต่ำกว่าผู้ที่อยู่ในกลุ่มไม่ยากจน ดังนั้น ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการขยายโอกาสทางด้านศึกษาให้แก่สมาชิกของครัวเรือนเกษตรกรให้เข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนให้มีการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้วยการให้ทุนเรียนฟรี ตลอดจนการพัฒนากระบวนการศึกษาในชนบทเพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาแรงงานของครัวเรือนเกษตรกรให้มีความสามารถที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า การที่ครัวเรือนเกษตรกรทำการปลูกข้าวหรือข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก จะมีผลทำให้ครัวเรือนมีโอกาสที่จะยากจนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนให้ครัวเรือนทำการเกษตรที่หลากหลายในลักษณะของการเกษตรแบบผสมผสาน ตลอดจน การเสริมสร้างกิจกรรมการผลิตนอกภาคเกษตรของครัวเรือน ซึ่งจะเป็นแหล่งรายได้เสริมของครัวเรือนเกษตรกรอีกทางหนึ่ง ช่วยลดความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร ตลอดจนทำให้คุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการผู้พิจารณาให้ทุน และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่เล็งเห็นถึงประโยชน์ของงานวิจัยที่จะเป็นฐานความรู้ และสามารถนำไปต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมศาสตร์ วิเชียรเพริศ. (2550). **ภาวะความยากจนและการกระจายรายได้ของครัวเรือนเกษตรกรไทย ปีเพาะปลูก 2547/48**. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิพวรรณ ดวงปัญญา. (2549, 30 มกราคม-2 กุมภาพันธ์). **คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตามสภาวะเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง**. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 44. 562 - 572.
- วรายุทธ พลาศรี. (2556, มกราคม - เมษายน). **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนในชนบท : กรณีศึกษาจังหวัดมหาสารคาม**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 7(1), 29-38.
- สุพัตรา แดงเอี่ยม. (2544). **การเปรียบเทียบการกระจายรายได้และภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกรไทย ในระหว่างปีเพาะปลูก 2541/42**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรเดช ตระกูลคูศรี. (2541). **การวิเคราะห์การกระจายรายได้และภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). **ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.phetchabun.doae.go.th/%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B9>. (วันที่ค้นข้อมูล : 25 กรกฎาคม 2559).
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). **บัญชีประชาชาติ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries15.html#>. (วันที่ค้นข้อมูล : 29 กรกฎาคม 2559).
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน. (2555, กรกฎาคม - ธันวาคม). **ประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ในเขตภาคเหนือตอนบน**. วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 16(2), 30 - 45.